

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci proti obvinenému **R. N. a spol.**, pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 20, § 344 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí 20. januára 2011 v Bratislava o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 25. novembra 2010, sp. zn. 5 Tpo 33/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. per analogiam dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky sa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Nitre (ďalej len krajský súd) rozhodol o sťažnostiach obvinených R. N., JUDr. D. a generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Nitra (ďalej len sudca pre prípravné konanie) z 12. novembra 2010, sp. zn. 3 To 139/2010 takto:

I. Podľa § 194 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie vo výroku pod bodom I. a vo výroku pod bodom III. zrušuje.

Podľa § 76 odsek 3 Trestného poriadku sa lehota trvania väzby v prípravnom konaní u obvineného R. N., nar. X. v K., bytom K., ul. K., prechodne K. nad H., K., toho času v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici a lehota trvania väzby u obvinenej JUDr. K. D., nar. X. v K., bytom K., P., toho času v Ústave na výkon väzby v Prešove predlžuje do 04.01.2011.

II. Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku s a sťažnosť obvineného R. N. proti výroku pod bodom II. zamietá.

III. Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku s a sťažnosť prokurátora zamietá.

Sudca pre prípravné konanie rozhodol uznesením preskúmaným krajským súdom o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby u obvinených N. a JUDr. D. a o návrhu na prepustenie z väzby obvineného N. takto:

I. Podľa § 76 odsek 3 Trestného poriadku a podľa § 72 odsek 1 písmeno d) Trestného poriadku sa u obvineného R. N., nar. X. v K., trvalé bytom K., K., prechodne bytom K. nad H., K. 35, t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici, predlžuje lehota trvania väzby prípravného konania do 04. februára 2011.

Podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku u obvineného naďalej trvajú dôvody väzby.

II. Podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku sa návrh obhajcu obvineného R. N., nar. X. v K., trvalé bytom K., K., prechodne bytom K. nad H., K., t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici, na prepustenie z väzby na slobodu, z a m i e t a pretože naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku.

III. Podľa § 76 odsek 3 Trestného poriadku a podľa § 72 odsek 1 písmeno d) Trestného poriadku sa u obvinenej JUDr. K. D., nar. X. v K., trvalé bytom K., P., t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby v Prešove, predlžuje lehota trvania väzby prípravného konania do 04. februára 2011.

Proti uzneseniu krajského súdu na podnet generálneho prokurátora Slovenskej republiky podala dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len ministerka spravodlivosti alebo dovolateľ) podaním z 10. decembra 2010, a to s vymedzením dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 2 Tr. por. v tom zmysle, že týmto uznesením bol porušený zákon v ustanovení 76 ods. 1, ods. 3 Tr. poriadku v prospech obvinených, a to v časti súdneho rozhodnutia, ktorým bolo podľa § 194 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. poriadku napadnuté

uznesenie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 3Tp 139/10, vo výroku pod bodom I. a III. zrušené a lehota trvania väzby bola u obvinených R. N. a JUDr. K. D. v prípravnom konaní podľa § 76 ods. 3 Tr. poriadku predĺžená do 4. januára 2011 (výrok označený pod bodom I.).

V dôvodoch dovolania rekapituluje priebeh konania, cituje ustanovenia § 76 ods. 1, ods. 3, ods. 6 písm. b/ Tr. por. a ďalej vecne dôvodí a navrhuje:

Senát krajského súdu sa pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok uvedených v citovanom ustanovení § 76 odsek 1, odsek 3 Trestného poriadku, dôsledne nevysporiadal so všetkými rozhodnými skutočnosťami podmieňujúcimi zákonné rozhodnutie o predĺžení lehoty trvania väzby obvinených R. N. a JUDr. K. D..

Je potrebné zdôrazniť, že vyšetrovateľ Policajného zboru vykonával procesné úkony počas celého prípravného konania zákonným spôsobom, prednostne a urýchlene, teda v súlade s dikciou § 2 odsek 6, druhej vety Trestného poriadku.

Napriek takémuto postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, nebolo možné pre objektívnu obtiažnosť trestnej veci, skončiť vyšetrovanie v lehote trvania väzby u obvineného R. N. do 4. decembra 2010 a u obvinenej JUDr. K. D. do 5. decembra 2010.

Vo vyšetrovaní, vo fáze dokazovania, je nevyhnutné zaobstarat' znalecký posudok od znalcov z odboru zdravotníctva a farmácie – odvetvia psychiatrie MUDr. M. K. a MUDr. A. U., vyšetrenie duševného stavu obvinenej JUDr. K. D., znalecký posudok od znalca z odboru psychológie – odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých PhDr. J. K. (znalecký posudok je len v štádiu prípravy – ide o znalecký posudok obstaraný obvinenou JUDr. K. D.) a vykonať obligatórne procesné úkony podľa § 208 odsek 1, odsek 2, § 209 odsek 1 Trestného poriadku a predložiť vyšetrovací spis prokurátorovi odboru osobitného určenia.

Prokurátor odboru osobitného určenia bude povinný, po doručení vyšetrovacieho spisu v rozsahu najmenej 1571 strán, tento preštudovať a následne podať na obvinených R. N., J. M., ml., narodeného X., M. T., JUDr. K. D., M. M., J. M., st., narodeného X., P. O. a JUDr. P. M. obžalobu príslušnému súdu alebo iným spôsobom meritórne rozhodnúť.

Procesný postup prokurátora odboru osobitného určenia pri uplatnení právomoci v prípravnom konaní musí vždy korešpondovať zodpovednému a starostlivému vyhodnoteniu všetkých dôkazov jednotlivo a komplexne, posúdeniu ďalších relevantných skutkovo-právnych skutočností tak, aby postavenie obvinených pred súd na podklade obžaloby bolo v súlade s ustanovením § 234 odsek 1 prvá veta Trestného poriadku a aby aj prípadné iné rozhodnutie prokurátora malo zákonný podklad.

Realizácia konkretizovaných procesných úkonov v prípravnom konaní vyšetrovateľom Policajného zboru a prokurátorom odboru osobitného určenia si vyžaduje určité, primerané časové obdobie, ktoré zodpovedá kritériám nevyhnutného času trvania väzby obvinených R. N. a JUDr. K. D. podľa § 76 odsek 1 Trestného poriadku a zároveň maximálnemu limitu upravenému v citovanom ustanovení § 76 odsek 7 písmeno b/ Trestného poriadku.

Senát krajského súdu svojim rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky pre predĺženie lehoty väzby, keď podcenil rozsah vyšetrovacieho spisu, počet skutkov tvoriacich predmet trestného stíhania, počet stíhaných osôb, rozsah dokazovania a nevyhnutných procesných úkonov, a taktiež zabránil (neoznámením výsledku rozhodovacieho procesu uskutočneného na neverejnom zasadnutí konanom 25. novembra 2010 prokurátorovi odboru osobitného určenia napríklad telefonicky alebo neoznámením rovnopisu rozhodnutia prokurátorovi jeho doručením, bez meškania, napríklad aj telefaxom) prokurátorovi odboru osobitného určenia podať ďalší návrh podľa § 76 ods. 4 Trestného poriadku na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených R. N. a JUDr. K. D. v prípravnom konaní (posledným dňom lehoty 20-ich pracovných dní na podanie takého návrhu bol 3. december 2010).

Na skutočnosť, že prípravné konanie v predmetnej trestnej veci nebolo doposiaľ skončené, majú zásadný vplyv najmä obštrukcie obvinených a ich obhajcov, predovšetkým zjavne účelové využívanie procesných inštitútov zo strany obhajcov (napr. zo spisu zrejme podávania námietok zaujatosti alebo predlžovanie lehoty na doručovanie písomností). Obvinená JUDr. K. D. sa taktiež odmietla zúčastniť vyšetrenia duševného stavu z dôvodu, že nebolo rozhodnuté o jej sťažnosti proti rozhodnutiu o pribratí znalcov a súčasne navrhla vykonať vyšetrenie iným znalcom. Nemožnosť vykonať znalecké úkony preukazujú aj vyjadrenia v listoch znalcov z 3. decembra 2010 a 25. novembra 2010. Psychologické

vyšetrenie obvinenej na jej žiadosť je okrem iného jedným z úkonov, ktoré orgány prípravného konania budú musieť vykonať v ďalšom priebehu vyšetrovania.

Vyššie uvedené skutočnosti dostatočne preukazujú obťažnosť veci, ako aj existenciu závažných dôvodov pre ktoré trestné stíhanie nebolo možné doposiaľ skončiť. Taktiež je zrejmé a nepochybné, že reálne hrozí, že v prípade prepustenia obvinených z väzby na slobodu bude zmarené alebo prinajmenšom podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Z uvedeného teda vyplýva, že napádaným súdnym rozhodnutím bol porušený zákon a to v ustanovení § 76 ods. 1, 3 Tr. poriadku a sú dané dôvody dovolania podľa 371 ods. 2 Tr. poriadku.

Podľa § 371 ods. 2 Tr. poriadku Ministerka spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1, aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného zákona alebo Trestného poriadku o väzbe alebo podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Lehota na podanie dovolania podľa § 370 ods. 1 Tr. por. uplynie 3. marca 2011.

Ministerka spravodlivosti preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

1) podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5 Tpo 33/2010, z 25. novembra 2010 bol porušený zákon v ustanovení § 76 ods. 1, ods. 3 Tr. poriadku v prospech obvineného, a to v časti súdneho rozhodnutia, ktorým bolo podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. poriadku napadnuté uznesenie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 3Tp 139/10, sp. zn. 5T 11/05, vo výroku pod bodom I. a III. zrušené a lehota trvania väzby bola u obvinených R. N. a JUDr. K. D. v prípravnom konaní podľa § 76 ods. 3 Tr. poriadku predĺžená do 4. januára 2011 (výrok označený pod bodom I).

2) podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil v časti súdneho rozhodnutia, ktorým bolo podľa § 194 ods. 1 písm. a) , ods. 2 Tr. poriadku napadnuté uznesenie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 3Tp 139/10, sp. zn. 5T 11/05, vo výroku pod bodom I. a III. zrušené

a lehota trvania väzby bola u obvinených R. N. a JUDr. K. D. v prípravnom konaní podľa § 76 ods. 3 Tr. poriadku predĺžená do 4. januára 2011 (výrok označený pod bodom I.).

K dovolaniu sa vyjadrili osobným podaním obvinený N. a prostredníctvom obhajcov obaja obvinení. Obsahovo napádajú podané dovolanie i samotné ich vzatie do väzby a jej pretrvávanie, a to z rôznych formálnych i materiálnych dôvodov, ktoré nie je vzhľadom na podklady a výsledok tohto rozhodnutia dovolacieho súdu potrebné bližšie rozoberať.

Výnimkou je záver vyjadrenia, podaného obvinenou JUDr. D. k dovolaniu prostredníctvom obhajcu, kde namieta právny podklad trvania jej väzby po 5. decembri 2010 v prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej najvyšší súd) ak dovolací súd podľa § 377 Tr. por. pri predbežnom prieskume podľa § 378 Tr. por. zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné (§ 371 ods. 2 Tr. por.), bolo podané včas a na zákonom ustanovenom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), je z neho zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa rozhodnutiu i konaniu mu predchádzajúcom vytykajú a je v ňom uvedený právny dôvod dovolania (§ 374 ods. 1a 2 Tr. por.).

Vzhľadom na osobu dovolateľa a procesný charakter rozhodnutia nie sú aktuálne podmienky podľa § 372 a § 373 Tr. por.

Najvyšší súd však už pri predbežnom prieskume zistil, že dovolaniu nie je možné vyhovieť, preto vec neprerokoval na verejnom (§ 384 ods. 1 Tr. por.), ale na neverejnom zasadnutí (§ 381 Tr. por.) a takto dospel k rozhodnutiu, ktoré je obsahom výroku tohto uznesenie.

Pokiaľ ide o priebeh konania, zodpovedá údajom uvedeným v dôvodoch dovolania (až na ďalej uvedenú výnimku dátumu uplynutia lehoty na podanie obžaloby alebo opätovného návrhu na predĺženie lehoty väzby podľa § 76 ods.2, resp. 4 Tr. por.). Vo faktografii rekapitulácie priebehu konania je len potrebné doplniť predĺženie základnej lehoty väzby obvinenému N. uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 3 Tp 104/2010, zo 6. augusta 2010 do 4. decembra 2010.

V nadväznosti na to najvyšší súd konštatuje, že aj napriek odmietnutiu dovolania (s ďalej uvedených dôvodov) nie je možné postup krajského súdu odobriť.

Došlo totiž k situácii, v ktorej bolo prokurátorovi z hľadiska návrhu na predĺženie lehoty väzby (teda na obdobie po 4. decembri 2010 u obv. N., resp. po 5. decembri 2010 u obv. JUDr. D.) vyhovené, čo znamená, že sudca pre prípravné konanie i nadriadený súd pri rozhodovaní o sťažnosti proti jeho uzneseniu zistili podmienky pre takéto rozhodnutie. Tie zahŕňajú dôvodnosť podozrenia zo spáchania činu, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, danosť príslušných väzobných dôvodov, konštatovanie nemožnosti prípravné konanie v doterajšej lehote väzby pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov skončiť, ako aj konštatovanie hrozby zmarenia alebo podstatného sťaženia dosiahnutia účelu trestného konania prepustením obvineného na slobodu.

Z hľadiska ďalších podmienok trvania väzby to teda implicitne zahŕňa i nezistenie neprípustnej nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní – návrh prokurátora by inak musel byť zamietnutý.

Zároveň však bolo rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie sťažnostným súdom zmenené tak, že väzba bola predĺžená oproti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie len o jeden mesiac, resp. u oboch obvinených do 4. januára 2011, pričom uznesenie krajského súdu z 25. novembra 2010 bolo prokurátorovi doručené 3. decembra 2010 (naposledy uvedené vyplýva z podnetu prokurátora na podanie dovolania).

Nemožno však súhlasiť s tézou vyjadrenou v dovolaní, že senát krajského súdu zabránil prokurátorovi neoznámením mu výsledku rozhodovacieho procesu na neverejnom zasadnutí, napr. telefonicky, reagovať podaním opätovného návrhu. Nebolo to povinnosťou súdu, pričom o termín neverejného zasadnutia a jeho výsledok sa mohol zaujímať sám prokurátor (návrh na predĺženie lehoty trvania väzby mohol byť na ňom aj zamietnutý a obvinených by bolo potrebné najneskôr v posledný deň predchádzajúcej lehoty väzby prepustiť na slobodu).

Je potrebné tiež podotknúť, že na rozdiel od tvrdenia dovolateľa posledným dňom lehoty dvadsať pracovných dní v zmysle § 76 ods. 2 Tr. por. bol 7. december 2010, návrh teda musel byť podaný najneskôr (až) v pondelok 6. decembra 2010. Pri spätnom počítaní tejto lehoty je totiž okolnosťou podľa § 63 ods.3 Tr. por. až moment, v ktorom je lehota väzby

už uplynutá (skončená) a k tomuto momentu dochádza až v časovom rámci dňa, nasledujúceho po poslednom dni lehoty, na ktorú bola väzba dotknutým rozhodnutím predĺžená (k tomu pozri aj R 9/1996 Zbierky rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky).

Aj bez ohľadu na uvedené však platí, že prokurátor nemohol už reálne dodržat' lehotu na podanie obžaloby podľa § 76 ods. 2 Tr. por., prípadne lehotu na podanie opätovného návrhu na predĺženie lehoty väzby (v závislosti od eventuálne novonastalých skutočností) podľa tohto ustanovenia, aj keď uznesenie krajského súdu konštatuje dôvodnosť prejednávaného návrhu v jeho základe, ktorým je zákonná potreba ďalšieho väzobného stíhania (iná by bola situácia pri zamietnutí tohto návrhu a tomu zodpovedajúcim nepredĺžení lehoty väzby).

Reálna nemožnosť orgánov činných v trestnom konaní procesne reagovať tak, ako je uvedené vyššie, je pritom daná aj v prípade nevykonania ďalšieho znaleckého dokazovania súvisiaceho s posudzovaním duševného stavu, teda aj pre prípad vykonania len úkonu súvisiaceho s preštudovaním vyšetrovacieho spisu podľa § 208 ods. 1 Tr. por. a v nadväznosti na to pokiaľ ide o postup spojený s meritórnym rozhodnutím policajta alebo prokurátora v zmysle § 209 ods. 1 resp. § 234 Tr. por.

Zákon je potrebné v dotknutých ustanoveniach interpretovať nasledovne:

Ak sudca pre prípravné konanie alebo senát nadriadeného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie o predĺžení lehoty väzby zistí podmienky pre pozitívnu aplikáciu § 76 ods. 3 Tr. por., zohľadní pri určení lehoty predĺženia väzby spätne počítanú lehotu na podanie obžaloby, prípadne opätovného návrhu na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní podľa § 76 ods. 2 alebo 4 Tr. por. tak, aby bola eliminovaná obava zo zmarenia alebo podstatného sťaženia účelu trestného konania, ktorá je jedným z nevyhnutných podkladov takéhoto rozhodnutia. Celkový rozsah na tento účel nevyhnutného času (§76 ods. 1 Tr. por.) je potrebné určiť vždy podľa okolností prípadu, predĺženie lehoty väzby je však ex lege obmedzené na 7 mesiacov v zmysle § 76 ods. 3 Tr. por. a súčasne aj maximálnou dĺžkou lehoty väzby v prípravnom konaní podľa odseku 7 písm. b/ a c/ tohto ustanovenia.

Postup krajského súdu uvedeným požiadavkám nezodpovedá a vyvoláva právne a faktické účinky, ktorým malo pozitívne rozhodnutie o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby zabrániť. Nezodpovedá v takejto situácii správne použitiu § 76 ods. 3 Tr. por. v kontexte aj ďalších dotknutých ustanovení, ak sa rozhodne o predĺžení lehoty väzby v prípravnom konaní pri konštatovaní splnenia prísnych a kumulovaných podmienok tohto ustanovenia, zároveň sa však určí neprímerane krátka lehota predĺženej väzby, ktorá prakticky (alebo výlučne) bez opačnej alternatívy (vzhľadom aj na dátum doručenia rozhodnutia prokurátorovi) predznamená prepustenie obvineného (obvinených) z väzby na slobodu po jej uplynutí.

Dĺžka lehôt a lehôt predĺženia väzby podľa § 76 ods. 2 až 4 a 7 Tr. por. a zároveň úprava predstihu pri podávaní obžaloby alebo návrhu na predĺženie lehoty väzby podľa ods. 2 alebo 4 tohto ustanovenia má umožniť súdu vždy rozhodnúť o väzbe v súlade s ústavnými kritériami (Čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky) do uplynutia základnej lehoty väzby alebo lehoty, na ktorú bola väzba v prípravnom konaní predĺžená. Lehotu predĺženia väzby v reakcii na návrh prokurátora ponecháva zákon sudcovi pre prípravné konanie a jej len maximálne obmedzenie je otázkou periodickej súdnej kontroly väzby už v prípravnom konaní, čo sa taktiež týka uvedených ústavných aspektov. Je však z hľadiska kritérií § 76 ods. 3 Tr. por. obsahovo kontraverzné na jednej strane konštatovať pretrvávajúcu potrebu väzobného stíhania a zároveň väzbu skôr popísaným spôsobom v krátkom časovom horizonte ukončiť (k čomu dôjde v takejto situácii prepustením obvineného na slobodu prokurátorom podľa § 76 ods. 2 alebo 4 Tr. por. a v prípade podania obžaloby alebo opätovného návrhu na predĺženie lehoty väzby do uplynutia lehoty, ktorá sa predĺžila, písomným príkazom predsedu senátu alebo sudcu pre prípravné konanie podľa § 76 ods. 5 Tr. por.).

Inými slovami povedané, rozhodnutie o predĺžení lehoty väzby v prípravnom konaní nie je rozhodnutím o prepustení z väzby na slobodu, aj keď nie okamžitom.

Z hľadiska rozhodnutia o dovolaní však z vyššie uvedeného vyplýva nasledovné:

Aj keď by pozitívne rozhodnutie o dovolaní, podanom v neprospech obvinených, nebolo porušením zákazu reformácie „in peius“ v zmysle § 385 ods. 2 Tr. por., nie je právne a vecne podložené rozhodnúť o porušení zákona v prospech týchto osôb a vyvolať tak pritom ich okamžité prepustenie na slobodu v zmysle § 76 ods. 3 (veta prvá, časť za bodkočiarkou)

Tr. por. (teda ešte pred uplynutím lehoty, na ktorú bola väzba v prípravnom konaní napadnutým rozhodnutím predĺžená). Takýto postup by bol nevyhnutne spojený so zrušením napadnutého rozhodnutia, nakoľko v popísanej procesnej situácii by aktuálne nastal efekt nerozhodnutia o sťažnosti proti rozhodnutiu o predĺžení lehoty väzby do uplynutia lehoty, ktorá sa mala predĺžiť (teda do 4., resp. 5. decembra 2010) a tento účinok nie je možné časovo spätne reparaovať. Negatívny účinok nesprávneho použitia zákona by sa teda nenapravil, ale ešte prehĺbil.

Podrobnejšie rozvedené, dôsledkom zrušenia napadnutého rozhodnutia, resp. jeho časti (výrok pod bodom I.) postupom dovolacieho súdu podľa § 386 ods. 2 Tr. por. by musel byť aj súčasný, vo výroku toho istého rozsudku najvyšším súdom krajskému súdu v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. daný príkaz, aby opätovne rozhodol o sťažnostiach oboch obvinených proti výrokom pod bodmi I. a III. rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie. To by však zároveň vyvolalo povinnosť predsedu senátu krajského súdu vydať príkaz, právne identifikovaný vyššie (§ 76 ods. 3 Tr. por.), ktorým by obvinených prepustil z väzby na slobodu.

Ďalšia väzba tu vždy musí byť (rovnako ako po podaní obžaloby) v zmysle § 76 ods. 3 Tr. por.) podporená pozitívnym právoplatným rozhodnutím súdu (sudcu pre prípravné konanie), teda vrátane rozhodnutia o eventuálne proti nemu podanej sťažnosti, ku ktorému musí dôjsť najneskôr do uplynutia predchádzajúcej, skorším rozhodnutím časovo vymedzenej lehoty väzby, čím je daná jej nielen zákonná, ale aj ústavná (ide o vyššie uvedené ústavné ustanovenie) konformnosť. Takéto rozhodnutie nie je možné vydať s účinkami „ex tunc“ a tým z hľadiska trvania väzby po uplynutí lehoty jej predchádzajúceho základného plynutia, resp. predĺženia odstrániť, resp. konvalidovať nesplnenie zákonných podmienok predĺženia, resp. ďalšieho predĺženia lehoty väzby, ktoré zákon sankcionuje v neprospech štátu a v prospech obvineného, a to jeho prepustením na slobodu. Práve uplatnenie tejto sankcie je primárne, bez ohľadu (a naopak, v priamej nadväznosti) na aplikačne nesprávny postup súdu, ktorý ju vyvolal. Spätnou elimináciou sankčných účinkov by bola popretá podstata ich právnej existencie.

V konečnom dôsledku, pri len samotnom zrušení napadnutého rozhodnutia (výroku pod bodom I.), ako to navrhuje dovolateľ, by uznesenie sudcu pre prípravné konanie nebolo v dotknutých výrokoch právoplatné ani vykonateľné, keďže o sťažnosti obvinených stále

(nanovo) nebolo rozhodnuté, a už ani byť rozhodnuté pre uplynutie lehoty nemôže. Kompetenčne by ich však nemal kto prepustiť z väzby na slobodu, nakoľko vydanie príkazu, zodpovedajúceho tejto procesnej situácii, patrí, ako je uvedené vyššie, do pôsobnosti predsedu senátu súdu nadriadeného Okresnému súdu Nitra, ktorému (Krajskému súdu v Nitre) sa však už vec na sťažnostné konanie neprikazuje. K prepusteniu tu však podľa zákona musí dôjsť.

Je v rozsahu tohto rozhodnutia nadbytočné zaoberať sa okolnosťou, že proti výrokom pod bodmi I. a III. uznesenia sudcu pre prípravné konanie smerovala aj sťažnosť prokurátora, ktorá bola zamietnutá výrokom pod bodom III. napadnutého rozhodnutia, voči ktorému (výroku) dovolanie nesmeruje.

Preto bolo dovolanie odmietnuté pri analogickom použití § 382 písm. c/ Tr. por.

Použitie analógie je vyvolané tým, že dovolanie je v návrhu na vyslovenie porušenia zákona v ustanovení § 76 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku v prospech obvinených z hľadiska tejto právnej otázky dôvodné, zároveň však musí byť odmietnuté. Vyhovenie mu by totiž znamenalo nutnosť zároveň zrušiť napadnuté rozhodnutie podľa § 386 ods. 2 Tr. por. To by vyvolalo skôr popísaný, a to opačný výsledok z hľadiska prospechu pre obvinených (a teda aj opak nápravy na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku), než ku ktorému dovolanie smeruje. Uvedený výsledný efekt by bol potom popretím a otočením zmyslu takéhoto rozhodnutia dovolacieho súdu.

Nie je v súlade s ustanovením § 371 ods. 2 Trestného poriadku a procesnou podstatou inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku bezúčelný postup dovolateľa, pri ktorom navrhuje v podanom dovolaní vysloviť porušenie zákona v neprospech obvineného, ak by pozitívne rozhodnutie dovolacieho súdu o tomto návrhu nevyvolalo oproti predchádzajúcemu stavu zmenu v neprospech obvineného, alebo by mu bolo na prospech. Takéto dovolanie, aj keď by inak bolo dôvodné, dovolací súd odmietne podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku per analogiam.

Zjednodušene vyjadrené: Ak nemôže vyhovenie dovolaniu splniť účel nápravy, ku ktorému dovolanie obsahovo smeruje, nemožno ho úspešne uplatniť, aj keď je inak dôvodné.

K tomu je potrebné už len dodať, že na akademický výrok, obmedzujúci sa len na vyslovenie porušenia zákona, neposkytuje § 386 Tr. por. v nadväznosti oboch jeho odsekov priestor (zrušenie napadnutého rozhodnutia je v tomto procesnom režime obligatórne).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 20. januára 2011

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková